

Nazaj k osnovam: grem v gore, imam nahrbtnik

Planinarjenje Gorski reševalci ugotavljajo, da si pohodniki prepogosto izberejo preveč drzne cilje in preveč zaupajo elektronski navigaciji

Kakor v drugih turističnih krajih po Sloveniji, bodo tudi v gorah letos poleti kraljevali domači obiskovalci. A čeprav so ti bolj ozavešeni in se bolj zavedajo tveganj planinarjenja kot tujci, ki so v zadnjih letih predstavljali glavno pohodnikov, se zdaj kaže, da je poziv k počitnikovanju doma pritegnil v gore manj izkušene planince. Temu so prilagojeni tudi pozivi in navodila planinske zveze in gorskih reševalcev. Vračajo se namreč k osnovam.

SIMONA BANDUR

»Videti je, da se je veliko Slovencev odločilo, da bo dopust preživelo v bližini gora, saj opažamo, da so planinske poti dobro obiskane,« ugotavlja Barbara Gradič Oset, predstavnica za odnose z javnostjo Planinske zveze Slovenije (PZS). Za resne primerjave s preteklimi sezonami je še prezgodaj, je pa zaznati manjši obisk planinskih koč. Prenočitev v njih je po pričakovanju manj za približno polovico, že zaradi omejitve, ki veljajo, in predvsem zaradi precej manj tujih turistov, ki so v preteklih letih v nekaterih kočah predstavljali že več kot polovico gostov. V preostanku sezone na PZS vendarle upajo, da bo obisk boljši, tudi na račun turističnih bonov. V planinskih kočah so Slovenci do zdaj izkoristili 1,6 odstotka od okoli 150.000 do zdaj unovčenih vavčerjev.

Že tradicionalno so najbolj priljubljene kočje v okolici Triglava, do katerega je v zadnjem času sicer nekoliko okrnjen dostop. Zaradi nujnih vzdrževalnih del so te dni bile zaprte poti med domom Planika in Malim Triglavom ter med domom Planika in Triglavsko Škrbino, prav tako odsek poti proti koči na Doliču. Še vedno pa popravljajo Bambergovo pot, ki poteka čez Plamenice (predvidoma do 25. junija). Kljub vsemu pa v PZS opažajo, da nekoliko pojenja osredotočenost na Julijske Alpe in da so tudi planinske kočje v drugih delih Slovenije bolj obiskane.

Brezpotja le za dobro pripravljene

Povečani obisk gora se tudi letos kaže v statistiki gorske reševalne službe. Čeprav so bile planinske poti zaradi ukrepov za preprečevanje

širjenja novega koronavirusa nekaj tednov zaprte, je bilo letos že več kot 220 nesreč (lani v tem času okoli 275). Po končali epidemiji so reševalci opravili približno 90 intervencij, tretjino v zadnjih treh tednih. V treh najbolj napornih dneh (10., 12. in 14. julija) so posredovali po kar petkrat na dan. In prav te zadnje intervencije kažejo, da si obiskovalci gora velikokrat postavljajo cilje, ki so za njihovo poznavanje gibanja v hribih, preveč drzni.

Jani Bele z Gorske reševalne zveze Slovenije je poudaril, da za osvajanje gora velja pravilo postopnosti: začeti je treba z lažjimi cilji in se šele po ustreznih pripravi podati na zahtevnejše. V zadnjih letih je namreč opazno povečanje reševanja nepoškodovanih ljudi, ki pa so bili povsem izčrpani ali so se izgubili, ker so slepo verjeli navigaciji in drugim informacijam z mobilnega telefona. »Vendar v hribih Google ne kaže vedno najbolje, zato je treba pogledati tudi okoli sebe,« je opozoril Bele in pozval, naj ljudje vendarle opazujejo markacije in s seboj nosijo planinske karte (ter se jih naučijo uporabljati).

Podobno je opozoril Matjaž Šerkezi, strokovni sodelavec PZS in član GRS iz Kamnika. Če pogledamo samo sliko nesreč v gorah nad Kamnikom, hitro ugotovimo, da so posebno v zadnjem času koncentrirane na posamezne poti, ki niso označene in so se kot zapis pojavile na družbenih omrežjih in različnih spletnih portalih. »Marsikdo se sprašuje, zakaj te poti niso označene z markacijo in ali bi z označbo bilo manj nesreč. Pa bi jih bilo res? Planinska pot, označena s Knafelčevim markacijo, pomeni le, da smo na pravi poti in da se moramo nanjo podati pripravljeni in primerno opremljeni,« je poudaril Šerkezi.

Z nahrbtnikom in dobro obutvijo

Zadnja navodila, ki jih je v javnost poslala planinska zveza, so tako vsebovala napotke, o katerih smo mislili, da so že zdavnaj nekaj samoumevnega. Torej: v gore se odpravimo z nahrbtnikom, v katerem ni le hrana in voda, temveč vsa nujna planinska oprema, primerna izletu, na katerega se

odpravljamo. V številnih nesrečah se potrjuje, da zelo prav pride tudi naglavna svetilka, kajti vse več je reševanj, ko ljudje zatavajo in jih ujame noč. Njihova rešitev iz teme so velikokrat gorski reševalci. »Preseneti jih tema, ker so se predolgo zadržali v koči, pri sestopu pa so nekoliko zašli s poti in je trajalo naslednjo uro, da so ponovno našli markacijo. V noči, brez svetlobe, po lahki planinski poti svet postane zahteven; korenine, manjše skale, ki se pod stopalom obračajo, mokra resasta trava. Nekaj časa si še svetimo s svetilko na telefonu, vendar je ta po celem dnevu že na koncu z močmi. Ostane le še tisti procent energije za klic na 112,« je bil slikovit Šerkezi.

Nujna je tudi ustrezna planinska obutev, najboljše visoki planinski čevlji, ki varujejo gleženj. To naj ne bodo vroči zimski gozdarji niti lahki športni copati, ki so po šarkezijskih opažanjih postali pogosto obuvalec dnevnih obiskovalcev gora. Izjema so predvsem hoje varne noge, ki imajo močno mišično strukturo in vezi. Z njimi je morda mogoče iti na Uršljo goro, Veliko planino, Planino Konjščica, do Kamniškega sedla ali na Slavnik, je našel Šerkezi, nikakor pa na Triglav, Grintovec, Stol, Viševnik, Raduho ... Povsod, kjer planinska pot preči melišče ali pelje pod steno, je treba glavo zaščititi s čelado, saj je povečana možnost padajočega kamenja. Čelado svetujejo tudi tam, kjer je več obiskovalcev, saj planinci pogosto nehoti sprožijo kakšen kamen. Med širjenjem novega koronavirusa so nujni del opreme tudi razkužilo (še posebno če se oprijemamo jeklenic) in maska, s katero si pokrijemo obraz, če vstopimo v katero od planinskih koč.

Vremenska napoved

Na PZS so spet opozorili, da se je v gore treba odpraviti zgodaj zjutraj, da se izognemo morebitnim popoldanskim nevihtam. Pred odhodom vedno preverimo vremensko napoved. Če nas nevihta preseneti v gorah, je nujno, da sestopimo z grebenov in izpostavljenih vrhov, sploh tam, kjer so jeklenice oziroma predmeti iz železa ali je skala rdeča, kar pomeni, da vsebuje kovine. S sebe odstranimo kovinske

predmete ter jih spravimo na varno mesto, stran od sebe. »Svetujemo, da se usedete na vrh ali hrbtno podlogo od nahrbtnika, noge spravite v nahrbtnik in oblečete v zaščitna oblačila. Biti moramo čim nižji. Pazite tudi, če imate na glavi čelado in ima ta kovinske zakovice. V tem primeru je bolje, da jo snamete.«

Čeprav so bile planinske poti zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja novega koronavirusa nekaj tednov zaprte, so gorski reševalci opravili že več kot 220 intervencij.

»Pohodnike preseneti tema, ker so se predolgo zadržali v koči, pri sestopu pa so nekoliko zašli s poti in je trajalo naslednjo uro, da so spet našli markacijo.«

MATJAŽ ŠERKEZI

OD MARIBORA DO DEBELEGA RTIČA

Slovenska planinska pot, najstarejša vezna pot pri nas in v Evropi, letos po opažanjih **PZS** privablja številne pohodnike. Ker ni organiziranih pohodov, se je kar nekaj planincev samih odločilo v celoti prehoditi 617,4 kilometra dolgo pot od Maribora do Debelega rtiča. Prav zdaj pa poskuša gorski tekač Marjan Zupančič že tretjič izboljšati najboljši čas **Slovenske planinske poti**. Tokrat bo premagoval kar svoj lastni rekord iz leta 2015 in 600 kilometrov dolgo pot preteči v le sedmih dneh. Vse več kolesarjev privablja tudi **Slovenska turnokolesarska pot**.

Povsod, kjer **planinska pot** preči melišče ali pelje pod steno, je treba glavo zaščititi s čelado. FOTO MATJAŽ ŠERKEZI/PZS

V gore se odpravimo z nahrbtnikom, v katerem ni le hrana in voda, temveč vsa nujna planinska oprema, primerna izletu, na katerega se odpravljamo, opozarja **PZS**. FOTO MOČNIK BLAŽ

V več kot 90 letošnjih intervencijah je sodelovala helikopterska enota. FOTO DRUŽNIK MATEJ